

PAPER DETAILS

TITLE: BEDEN EGITIMI ÖĞRETMENLERİNİN İSTENMEYEN ÖĞRENCİ DAVRANISLARINA
KARŞI KULLANDIKLARI STRATEJİLER

AUTHORS: Murat ERGİN,Oğuzhan YONCALIK

PAGES: 555-572

ORIGINAL PDF URL: <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/1481486>

Beden Eğitimi Öğretmenlerinin İstenmeyen Öğrenci Davranışlarına Karşı Kullandıkları Stratejiler *

Murat ERGİN¹, Oğuzhan YONCALIK²

Geliş Tarihi: 06.02.2017

Kabul Ediliş Tarihi: 20.04.2017

ÖZ

Araştırmaya katılan beden eğitimi öğretmenlerinin istenmeyen öğrenci davranışlarına karşı en sık kullandığı stratejilerin “Öğrencinin iyi davranışını yakalayıp övme” ve “Doğru davranışlar için ekstra puan verme” , en az kullandıkları stratejilerin ise “Öğrenciyi dersten atma” ve “Fiziksel ceza uygulama” olduğu görülmüştür. Meslekte yeni ve yaşı genç öğretmenlerin, daha tecrübeli ve yaşlı öğretmenlere göre “Bir kenarda bekletme” stratejisine belirgin düzeyde daha sık başvurdukları anlaşılmaktadır. Aynı şekilde “Sınav veya koşu yaptırma” stratejisini kullanım sıklığı açısından meslekte yeni (1-5 yıl) ve yaşı genç öğretmenlerin anlamlı derecede bu stratejiyi tercih ettikleri görülmektedir. Aynı ders ortamını ve saatini okuldaki diğer şubelerle paylaşım durumu bakımından “Görmezden gelme” stratejisinin uygulanmasında da farklılıklara rastlanmıştır. Ders ortamdaki öğrenci sayısı arttıkça “Görmezden gelme” stratejisinin kullanımının azaldığı çok belirgindir. Öğretmenlerin kalabalık ortamlarda öğrencilerin üzerindeki kontrolü daha fazladır denilebilir. Benzer bir durumla “Not düşürme” stratejisinde karşılaşılmıştır. Ortam kalabalıklaştıkça ve istenmeyen öğrenci davranışının şiddeti arttıkça Öğretmenlerin öğrencileri notlarını düşürmekle tehdit etmeleri artmaktadır. **Anahtar kelimeler:** İstenmeyen öğrenci davranışı, Beden Eğitimi Öğretmeni.

The Strategies Against The Students' Misbehavior By The Physical Education Teachers

ABSTRACT

The most commonly used strategies against the students' misbehavior of the physical education teachers participating in the study are "Catch students being good and give praise" and "Give bonus points for good behavior". On the other hand, the least commonly used strategies are "Remove the student from the class" and "Corporal punishment". It is understood that new and younger teachers in the profession apply to the strategy of "Put the student in time-out" at a significantly higher rate than the more experienced and older teachers. Likewise, in terms of the frequency of use of the "Make them run a lap or do push-ups" strategy, new (1-5 years) and younger age groups in the profession seem to prefer this strategy at a significant level. There are also differences in the implementation of the "Ignore the behavior" strategy in terms of sharing the same course environment and time with other branches of the school. It is clear that the use of

*Bu makale, “Beden Eğitimi Öğretmenlerinin İstenmeyen Öğrenci Davranışlarına Karşı Kullandıkları Stratejiler (Kırıkkale İl Örneği)” adlı yüksek lisan tezinden türetilmiştir. Adı geçen tez Kırıkkale Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı'na bağlı olarak yapılmıştır.

¹ Beden Eğitimi Öğretmeni, e-posta:murat.ergin@mynet.com

² Doç. Dr., Kırıkkale Üniversitesi, e-posta:yoncaliko@gmail.com

the "Ignore the behavior" strategy has diminished when teachers instruct in crowded classes. Teachers in the crowded environment can be said to have more control over their students. In a similar situation, the "Lower student grade" strategy was encountered. As the class size and students' misbehavior increase, teachers threaten the students who exhibit undesirable behaviours to lower their grades more often.

Keywords: Students' misbehavior, physical education and sport teacher.

GİRİŞ

Sınıfta eğitim ve öğretim etkinliklerinin gerçekleşme sürecini kesintiye uğratan veya süreci engelleyen davranışlar istenmeyen davranışlar olarak nitelendirilir (Toprakçı, 2004: 231). Genellikle öğretmenlerin bu davranışlara gösterdikleri tepkiler farklıdır. Davranışa müdahale etmek kadar, zamanında müdahale etmek de çok önemlidir (Erden, 2008). Öğretmenlerin sınıf içinde karşılaşılan istenmeyen öğrenci davranışlarına doğru ve profesyonel bir yaklaşım göstermeleri sahip oldukları tutumlarla yakından ilişkidir (Tanhan ve Şentürk, 2011). Öğrencilerin öğrenme etkinliklerine ayırmış oldukları zaman ile akademik başarı arasında doğrusal bir ilişkinin olacağı düşünülmektedir. Bu nedenle öğretmen, her hangi bir istenmeyen davranışın ortaya çıkacağını öngördüğünde veya ortaya çıkmış istenmeyen davranışlarla karşılaştığında, bu davranışa müdahale etmek durumundadır (Türnüklü, 2000).

İstenmeyen Öğrenci Davranışları ve Beden Eğitimi Öğretmeni

Fernandez-Balboa (1991)'ya göre, beden eğitimi derslerinde ortaya çıkan istenmeyen davranış öğrenmeye ayrılan zamanın azalmasına, öğretmen ve öğrencilerin dikkatlerinin dağılmasına ve öğretmenin ders dışı konularla ilgilenmesine neden olmakta; daha da ötesi tehlike yaratabilmektedir. Öğretmen ve öğrencilerin beden eğitimi dersinde görülen istenmeyen öğrenci davranışlarını nasıl algıladıklarının daha iyi anlaşılması, bu davranışlarla başa çıkmada daha etkili olabilir. Supaporn (2000) beden eğitimi derslerinde görülen istenmeyen öğrenci davranışlarıyla ilgili lise öğrencilerinin görüşlerini aldığı araştırma sonucunda istenmeyen davranış: "öğretmenin yapma dediğini yapmak ya da yap dediğini yapmamak" olarak tanımlamıştır. Sınıf dışında, spor salonu veya okul bahçesinde işlenen beden eğitimi dersi, öğrencilere özgürlük ve hareket imkanı sağlar. Konuşma, kavga etme, hile yapma ve saldırganlık etme en sık görülen istenmeyen davranışlardır. En az görülen istenmeyen davranışlar ise izinsiz sınıftan ayrılma, sınıfta sakız çiğneme, hazırlıksız sınıfa gelme ve kopya çekmek olarak sıralanabilir (Omoteso ve Semudara 2011). Digelidis ve ark. (2003) araştırmalarında boşa vakit geçirmek, aylak aylak dolaşmak gibi davranışlar hafif düzeyde bir istenmeyen davranışa örnek gösterilirken; ders işlenirken öğrencinin basketbol potasına top atması orta düzeydeki; kavga etmek ise ciddi düzeydeki istenmeyen öğrenci davranışı olarak sınıflandırılmışlardır. Kulinna ve ark. (2006) en yaygın istenmeyen davranışları; konuşma, yerinde duramama, tartışma, dikkatini toplayamama ve söz kesme olarak belirtmişlerdir. Birinci kademe öğrencilerinde görülen ve en sık karşılaşılan istenmeyen davranışlar; ilgi çekme, her zaman birinci veya en iyi olmayı isteme, dersle ilgisiz konularda konuşma, diğer arkadaşlarını itme veya çekme, anlamsızca gülmedir (Yoncalık

2010). Miller ve ark. (2014) beden eğitimi dersinde görülen istenmeyen öğrenci davranışlarını dört grupta toplamıştır. İlk grup olarak saygısız ve yıkıcı davranışlar (küfür etme, alay etme, öğretmenin sözünü kesme, telefonla konuşma, yönergelere uymama), ikinci grup zayıf ve etkin olmayan katılım (isteksizlik, ilgisizlik, motivasyon eksikliği ve etkinliklere katılmama), üçün grup derse hazırlanmama (derse geç gelme, spor kıyafeti getirmeme, uygun araç gereç bulundurmama) ve son grup olarak istenmeyen davranışlara neden olan bazı durumlar sıralanmıştır (beden eğitimi dersini önemsemeyen aileler, profesyonel olmayan beden eğitimi öğretmenleri, öğrenci devamsızlığı ve büyük sınıflar). Doğan'a (2013) göre beden eğitimi derslerinde en çok görülen istenmeyen davranışlar sırasıyla; sınıfta izinsiz konuşma, derse katılmama ve öğrencilerin kendi aralarında tartışmalarıdır.

Öğretmenin dersi olması gerektiği gibi yönetebilmesi için duruma uygun yönetim stratejileri veya davranışları sergilemesi gereklidir. Özgözü (2007)'nin çalışmasında; ismiyle uyarma, görmezden gelme, kuralları hatırlatma, göz iletişimi kurma, azarlama ve davranışa ilişkin uyarı stratejilerinin öğretmenler tarafından daha çok kullanıldıkları gözlemlenmiştir. Erol ve ark. (2010)'nın yaptığı araştırma sonucunda, en çok kullanılan öğretmen stratejileri; fiziksel ceza, öğrenci ile ilgilenme, öğrencinin güvenliğini sarsma, sözlü hakaret ve problemi anlamaya çalışma olmuştur. En az kullanılan öğretmen stratejileri; ödüllendirme, sorumluluk verme, idareye sevk etme, dersten atma olmuştur. Çapri ve ark. (2010)'nın çalışmasında; sınıfta yaşanan olaylara öğretmenlerin genellikle olumsuz tepkiler verdikleri görülmüştür. Bu çalışmada da öğretmenlerin meydana gelen olaylara çoğunlukla fiziksel ceza uygulayarak tepki gösterdikleri, sözlü hakarete bulundukları ve düşük not vererek cezalandırmayı tercih ettikleri ortaya çıkmıştır. Fakat öğrenci anıları incelendiğinde, bazı öğretmenler meydana gelen olaylar karşısında informal cezalar vermek yerine problemi anlamaya çalışmış, görmezden gelmiş ve öğrenciye sorumluluk vererek meydana gelen olaylar karşısında etkili olmuşlardır. Çiftçi (2006)'ye göre, öğrencilerin % 54,8'i okulda öğretmenleri tarafından şiddete uğramaktadır. Erkek öğrenciler kız öğrencilere göre öğretmenlerinden daha fazla şiddet görmektedir. Şiddeti en fazla okul yöneticilerinin uyguladığı tespit edilmiştir. Öğrencilerin % 19,5'i fiziksel, % 21,8'i duygusal anlamda beden eğitimi öğretmenleri tarafından şiddet görmektedir. Beden eğitimi öğretmenleri, fiziksel olarak en fazla "sınav, mekik çekirme; top fırlatma; koşturma"; duygusal olarak "aşağılama ve sınıfta yalnız bırakma" şeklinde şiddet uygulamaktadır. Beden eğitimi öğretmenlerinin en fazla "sınıf düzenini bozucu davranışlarda bulunma" nedeniyle öğrencilere şiddet uyguladığı tespit edilmiştir

Tulley ve Lian (1995)'in yaptıkları çalışmada disiplin stratejileri yedi grupta toplanmıştır: 1) II. Tip ceza (bir yerde yalnız bırakma, verilen ayrıcalıkları geri alma, izole etme), 2) Açıklama yapma (doğru veya istenilen davranış öğrenci veya tüm sınıfla tartışma), 3) Tehdit ve ikaz, 4) Olumlu pekiştiriciler kullanma (övgü kullanma, onaylama, ödül verme), 5) Strateji değiştirme (sesi alçaltma ve

yükseltme, öğrenciye doğru gitme, yeni öğretim yaklaşımı veya politikaları kullanma), 6) I. Tip ceza (dayak, öğrenciye bağırma, rezil etme), 7) Herhangi bir davranışta bulunmaması (öğrenci davranışını önemsememe).

Lewis ve ark. (2005)'nın, Avustralya, Çin ve İsrail'de yaptığı çalışmada, Çinli öğretmenlerin Avustralya ve İsrailli öğretmenlere göre daha az cezalandırıcı ve saldırgan stratejiler kullandığı, öğrencileri daha çok destekledikleri ve eğitimin içine çektikleri belirtmişlerdir. Avustralya'da daha çok cezalandırıcı stratejiler kullanılmaktadır. O'Sullivan ve Dyson (1994) 'ın yaptığı çalışmada; Sene başında hazırlanan yıllık plandaki beklentilerin, öğrencilere öğretilen davranışlar kadar önemli olduğunu görmüşlerdir.

Bu araştırmanın amacı; bir nebze de olsa Türkiye'deki beden eğitimi öğretmenlerinin, derslerde karşılaştıkları istenmeyen öğrenci davranışlarına yönelik göstermiş oldukları tepkilere yönelik bilgiler ortaya koymaktır.

YÖNTEM

Araştırma Grubu

Bu çalışma 2014-2015 Eğitim Öğretim Yılı II. Döneminde Kırıkkale ili sınırları içinde bulunan tüm devlet ortaokul ve liselerinde görev yapan 129 beden eğitimi öğretmeni ile gerçekleştirilmiştir. Araştırma için uygulanan anket sayısı 129 olup, amaca uygun doldurulmayan anket sayısı 5'dir.

Veri Toplama Aracı

Bu çalışmada veri toplama aracı olarak kullanılmak üzere, Kulinna (2007) tarafından beden eğitimi öğretmenlerine yönelik hazırlanan "Davranış Tutum Anketi" kullanılmıştır. Orijinal anketin Cronbach alfa güvenirlik katsayısı 0,89'dur. Anket formunda yer alan istenmeyen öğrenci davranışları hafif, orta ve şiddetli olarak üç sınıfa ayrılmıştır. Bunlar: En yaygın istenmeyen hafif davranışlar (1. Tip Öğrenci); yerinde duramama, dikkatini toplayamama, yönergeleri takip edememe, dikkat çekme ve gülmedir. En yaygın istenmeyen orta şiddette davranışlar (2. Tip Öğrenci); konuşma, tartışma, söz kesme ve diğer öğrencilerle alay etme. En yaygın istenmeyen şiddetli davranışlar (3. Tip Öğrenci); kaba ve dikkatsizce oynamak, güvensiz hareketler, diğer öğrencileri itme veya çekme, zorbalık ve diğer öğrencileri tehdit etmedir (Kulinna ve ark. 2006).

Tablo 1. *Beden Eğitimi Öğretmenlerine Yönelik Tanımlayıcı İstatistikler.*

Değişkenler	Alt gruplar	N	%
Cinsiyet	Erkek	82	66.1
	Kadın	42	33.9
Mesleki kıdem yılı	1-5 Yıl	33	26.6
	6-10 Yıl	20	16.1
	11-15 Yıl	24	19.4
	16-20 Yıl	32	25.8
	21 Yıl ve üstü	15	12.1

Yaş	25 Yaş ve altı	10	8.1
	26-30 Yaş	20	16.1
	31-35 Yaş	20	16.1
	36-40 Yaş	34	27.4
	41-45 Yaş	26	21.0
	46 Yaş ve üstü	14	11.3
Mezun olunan okul	Besyo ve Beden Eğt. Öğrt.	111	89.5
	Diğer alanlar	13	10.5
Eğitim düzeyi	Yüksek okul	16	12.9
	Lisans	98	79
	Yüksek Lisans	10	8.1
Okul türü	Ortaokul	72	58.1
	Lise	52	41.9
Sınıf mevcudu	20'den az	27	21.8
	21-25	41	33.1
	26-30	38	30.6
	31 ve üzeri	18	14.5
Okul mevcudu	500'den az	73	58.9
	501-1000	35	28.2
	1001 ve üzeri	16	12.9
	500 m' ve altı	67	54
Ders işlenen alanın büyüklüğü (m ²)	501-1000 m2	40	32.2
	1001-1500 m2	8	6.5
	1501m2 ve üstü	9	7.3
	Oldukça iyi	34	27.4
Sınıf yönetiminin değerlendirilmesi	İyi	77	62.1
	Orta	12	9.7
	Ortalanın altı	1	0.8
	Kötü	0	0
Spor alanının türü	Spor salonu	36	29
	Okul bahçesi	88	71
	Diğer	0	0
Aynı ders alanını paylaşma	Hiç paylaşmama	61	49.2
	1-15 ders saati	30	24.2
	16-30 ders saati	33	26.6
Yerleşim türü	Köy-Belde-İlçe	20	16.1
	Kenar mahalle	55	44.4
	Şehir merkezi	49	39.5

Davranış Tutum Anketinin Türkçe'ye Çevrilirken İzlenen İşlem Yolu

Çalışmanın ilk basamağı olarak anketi geliştiren araştırmacıyla mail yoluyla iletişime geçilerek Türkçe adaptasyon çalışması için izin istenmiş ve alınan izin üzere anketin orijinal dili olan İngilizce'den hedef dil olan Türkçe'ye çevirisine başlanmıştır. İlk olarak anket iki dil bilen (Türkçe ve İngilizce) üç beden eğitimi öğretmeni tarafından Türkçe'ye çevrilmiş, bu sırada öğretmenler tarafından tam anlaşılamayan beş madde yazara mail yoluyla tekrar sorulmuştur. Yazarın tekrar mail yoluyla gönderdiği maddelerin açıklamaları Türkçe'ye çevrilmiştir. Araştırmacılar öğretmenlerin birbirlerinden bağımsız Türkçe'ye çevirdikleri

anketleri incelemişler ve çeviriler arasında önemsenecek bir farkın olmadığını görmüşlerdir. Türkçe'ye çevrilen üç anket yine farklı iki İngilizce öğretmeni tarafından tekrar İngilizce'ye çevrilmiştir. Daha sonra araştırmacılar çevrilen anketler ile anketin orijinal İngilizce halini karşılaştırmışlar ve ankete uygulanabilir son halini vermişlerdir. Türkçe Davranış Tutum Anketi on beden eğitimi öğretmenine verilerek anketin maddelerini incelemeleri, anlaşılması zor olan ya da net olmayan olası ifadeleri belirlemeleri istenmiş ve bu uygulama sonucu belirlenen ve gerekli görülen bazı küçük düzeltmeler yapılmıştır. Yapılan bütün bu çalışmalar sonucunda, anket araştırmacılar tarafından içerik geçerliği olan anket olarak değerlendirilmiştir. Anket bizzat araştırmacı tarafından beden eğitimi öğretmenlerine uygulanmıştır.

Verilerin Analizi

Anketde bulunan 27 stratejiye ait verilerin yüzde ve aritmetik ortalama değerleri tespit edilmiştir.

Elde edilen verilerin normal dağılım gösterip göstermediğini tespit için Shapiro-Wilk testi uygulanmıştır. Verilerin normal dağılım göstermediği için iki grup karşılaştırmasında Mann-Whitney U testi ve ikiden fazla grup karşılaştırmasında Kruskal Wallis testi kullanılmıştır. Farklılığın hangi gruptan kaynaklandığını bulmak için Bonferroni düzeltme testi uygulanmıştır. Anketin güvenilirlik katsayısı, Cronbach Alfa:0,889 olarak saptanmıştır. Anlamlılık düzeyi $\alpha=0.05$ olarak belirlenmiştir.

BULGULAR

Tablo 2. *Beden eğitimi dersinde karşılaşılan (3 öğrenci tipi için) istenmeyen öğrenci davranışlarına karşı kullanılan stratejilerin sıklığına ilişkin ortalama değerleri.*

Stratejiler	Öğrenci Tipi		
	Hafif X	Orta X	Şiddetli X
Öğrencinin iyi davranışını yakalayıp övme	3.91	3.96	4.00
Doğru davranışlar için ekstra puan verme	3.73	3.67	3.70
Serbest zaman/aktiviteyle ödüllendirme	3.68	3.58	3.55
Olumlu bir eleştiriyle dikkatini çekme	3.48	3.59	3.69
Öğrenciyi daha çok önemseme/ ilgi gösterme	3.32	3.31	3.33
Olumlu öğrenciyi model olarak gösterme	3.12	3.24	3.46
Okulun Rehberlik hizmetinden faydalanma	3.00	3.43	3.73
Sınıf öğretmeniyle konuşma	2.95	3.20	3.48
Aileyle iletişime geçme	2.82	3.27	3.84
Çözüm olabilecek alternatifleri yazmasını isteme	2.34	2.50	2.60
Şınav veya koşu yapma	2.30	2.53	2.73
Öğrencilerden o öğrenciyle ilgilenmelerini isteme	2.23	2.36	2.53
Davranışı görmezden gelme	2.02	1.97	1.88

Gruba ceza vererek baskı uygulama	1.98	2.21	2.45
Öğrenciye bağırma	1.93	2.26	2.57
Favori aktivitesine katılmasına izin vermeme	1.87	2.21	2.57
Başka bir öğrenciden yardım alma	1.80	1.85	2.01
Başka öğretmenden yardım isteme	1.73	1.85	2.15
Okul dışı uzmandan yardım alma	1.72	1.91	2.13
Bir kenarda/ bir odada bekletme	1.59	1.77	1.99
Öğrenciyle sözleşme imzalama	1.56	1.73	1.90
Okul idaresine gönderme	1.50	1.76	2.05
Öğrencinin notunu düşürme	1.46	1.79	2.10
Öğrenciyle direkt tartışmaya girme	1.31	1.44	1.56
Teneffüse çıkarmama	1.23	1.32	1.44
Fiziksel ceza uygulama	1.13	1.27	1.33
Öğrenciyi dersten atma	1.09	1.15	1.23

Not: (n=124) Stratejiler, hafif istenmeyen davranış değerleri dikkate alınarak büyükten küçüğe doğru sıralanmıştır.

Tablo 2’ye bakıldığında beden eğitimi öğretmenlerinin öğrenci tipi ayırmaksızın istenmeyen öğrenci davranışlarına karşı kullandıkları en sık stratejinin, “Öğrencinin iyi davranışını yakalayıp övme” olduğu görülmektedir. 1. ve 2. öğrenci tipine karşı en sık kullanılan 2. strateji “Doğru davranışlar için ekstra puan verme” olarak gerçekleşmiştir. Bu strateji, şiddetli istenmeyen davranış gösteren öğrenci tipine karşı 3. en sık kullanılan strateji olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu stratejileri; “Eğer öğrenci dersin bir kısmında iyiyse serbest zaman ya da aktiviteyle ödüllendirme”, “Direkt yanlış yaptığını söylemekten, olumlu bir eleştiriyi dikkatini çekme” ve “Öğrenciyi daha çok önemseme ya da ilgi gösterme” izlemektedir. Beden eğitimi öğretmenlerinin üç öğrenci tipine karşı en az kullandıkları stratejinin de “Öğrenciyi dersten atma” olduğu görülmektedir. Bu stratejiyi, “Fiziksel ceza uygulama” ve “Teneffüse çıkarmama” izlemektedir.

Tablo 3’e göre; beden eğitimi öğretmenlerinin istenmeyen davranış gösteren 1. tip (hafif) öğrencide en fazla kullandıkları strateji: “Öğrencinin iyi davranışını yakalayıp övme” dir. Bu stratejiyi “Doğru davranışlar için ekstra puan verme” takip ettiği görülmüştür. En az kullanılan stratejiler: “Öğrenciyi dersten atma”, “Fiziksel ceza uygulama”, “Teneffüse çıkarmama”, “Öğrenciyle direkt tartışmaya girme”, “Öğrencinin notunu düşürme”, “Okul idaresine gönderme”, “İstenmeyen davranış gösteren öğrencilerle birlikte kenarda ya da bir odada bekletme”, “Okul dışı uzmandan yardım alma” ve “Öğrenciye bağırma” olarak gözlenmiştir. “Öğrenciyi dersten atma”, “Fiziksel ceza uygulama” ve “Teneffüse çıkarmama” stratejileri için “Her zaman kullanırım” seçeneği işaretlenmemiş olup, “Nadiren kullanırım”, “Bazen kullanırım” ve “Sık sık kullanırım”

seçenekleri işaretlenmemiştir. Bu stratejiler mevzuata uygun olmayan stratejilerdir.

Beden eğitimi öğretmenlerinin istenmeyen 2. tip (orta) davranışı gösteren öğrenci için en fazla “Öğrencinin iyi davranışını yakalayıp övme” ve “Doğru davranışlar için ekstra puan verme” stratejilerini kullandıkları görülmüştür. En az kullanılan stratejiler ise: “Öğrenciyi dersten atma”, “Fiziksel ceza uygulama”, “Okul idaresine gönderme” ve “Teneffüse çıkarmama” olarak belirlenmiştir. “Öğrenciyle direkt tartışmaya girme” stratejisi de bu maddeleri izlemektedir.

Beden eğitimi öğretmenlerinin istenmeyen 3. tip (şiddetli) davranışı gösteren öğrenciye karşı en çok kullandıkları stratejilerin “Öğrencinin iyi davranışını yakalayıp övme” ve “Doğru davranışlar için ekstra puan verme” olduğu görülmüştür. En az kullanılan stratejiler ise “Öğrenciyi dersten atma” ve “Fiziksel ceza uygulama”dır. “Okul rehberlik hizmetinden faydalanma” stratejisi, her zaman seçeneği; 1. tip (hafif) öğrencide 19 defa ve 2.tip (orta) öğrencide 24 defa işaretlenmişken, 3. tip (şiddetli) öğrencide 40 defa işaretlenmiştir. “Öğrencinin notunu düşürme” stratejisi 1. tip (hafif) öğrencide her zaman seçeneği hiç işaretlenmemişken, 3. tip (şiddetli) öğrenci için bu seçenek 9 kere işaretlenmiştir.

Tablo 3. Cevapların frekans dağılımları

	Birinci Tip (Hafif)					İkinci Tip (Orta)					Üçüncü Tip (Şiddetli)			
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4
İyi davranışını yakalayıp övme	1	13	26	40	44	1	11	24	44	44	1	9	28	37
Ekstra puan verme	6	18	23	34	43	6	14	32	35	37	6	17	26	34
Serbest zaman/aktiviteyle ödüllendirme	2	16	29	50	27	5	23	34	38	24	2	9	36	37
Öğrenciyi daha çok önemseme	5	23	44	31	21	2	17	34	49	22	5	15	28	36
Olumlu bir eleştiriyi dikkatini çekme	5	19	31	49	20	4	14	32	53	21	14	17	28	28
Rehberlik hizmetinden faydalanma	16	31	33	25	19	4	22	50	28	20	5	12	30	47
Sınıf öğretmeniyle konuşma	15	34	33	26	16	9	29	32	36	18	7	14	34	42
Olumlu öğrenciyi model olarak gösterme	14	20	41	35	14	8	19	49	31	17	9	17	31	40
Aileyle iletişime geçme	17	34	40	20	13	6	23	41	40	14	4	26	44	25
Alternatifleri yazmasını isteme	40	33	27	17	7	35	28	35	16	10	33	23	27	27
Davranışı görmezden gelme	57	29	21	13	4	38	32	32	15	7	36	25	28	22
Öğrencilerden o öğrenciyle ilgilenmelerini isteme	40	36	32	12	4	36	26	28	28	6	32	30	32	19
Şınav veya koşu yaptırma	42	30	29	19	4	47	28	30	14	5	33	32	30	18
Öğrenciyle sözleşme imzalama	79	29	10	3	3	59	28	22	12	3	61	21	20	13
Gruba ödül /ceza vererek baskı uygulama	56	31	23	11	3	45	29	32	15	3	39	25	33	19
Başka öğretmenden yardım isteme	66	37	12	7	2	73	22	21	5	3	50	37	24	7
Başka bir öğrenciden yardım alma	62	34	21	5	2	88	25	6	2	3	65	19	22	12
Favori aktivitesine katılmasına izin vermeme	58	34	23	8	1	55	43	17	7	2	68	21	20	9
Öğrenciye bağırma	42	54	23	5	0	67	25	25	5	2	27	31	40	20
Okul dışı uzmandan yardım alma	64	34	23	3	0	72	17	27	7	1	41	42	26	12
Kenarda/ bir odada bekletme	76	26	19	3	0	57	28	33	5	1	48	29	33	11
Okul idaresine gönderme	78	31	14	1	0	57	37	23	6	1	68	19	23	12
Öğrencinin notunu düşürme	83	27	12	2	0	33	37	44	9	1	77	32	9	4
Öğrenciyle direkt tartışmaya girme	94	22	7	1	0	63	34	21	6	0	54	30	27	11
Teneffüse çıkarmama	105	11	7	1	0	95	18	11	0	0	92	14	15	2
Fiziksel ceza uygulama	113	6	5	0	0	102	11	11	0	0	99	11	12	2
Öğrenciye dersten atma	116	6	1	1	0	113	6	3	2	0	105	10	8	1

Not:1=Asla kullanmam, 2=Nadiren, 3=Bazen, 4=Sık sık, 5=Her zaman. Not 2= Her zaman kullanırım seçeneği dikkate alınarak büyükten küçüğe doğru sıralanmıştır.

Tablo 4. Mesleki Kıdem, Yaş ve Ders Ortamını Paylaşımına Göre Değerlendirilme

Mesleki Kıdemlerine Göre													
		Bir kenarda bekletme		Aileyle iletişime geçme		Sınav veya koşu yaptırma		Öğrenciye bağırma		Görmezden gelme		Not düşürme	
Öğrenci		Ort.	Fark	Ort.	Fark	Ort.	Fark	Ort.	Fark	Ort.	Fark	Ort.	Fark
Hafif	1-5 yıl			2.52		2.82							
	6-10 yıl			2.65		2.10							
	11-15 yıl			2.63	1-	2.08	1-						
	16-20 yıl			3.34	4	2.41	5						
	21 yıl ve üzeri			2.93		1.53							
Orta	1-5 yıl					3.12							
	6-10 yıl					2.65	1-						
	11-15 yıl					2.17	3						
	16-20 yıl					2.53	1-						
	21 yıl ve üzeri					1.67	5						
Şiddetli	1-5 yıl	2.61				3.42		2.88					
	6-10 yıl	1.75				2.85	1-	3.20					
	11-15 yıl	1.96	1-			2.29	3	2.50	2-4				
	16-20 yıl	1.81	5			2.69	1-	2.22	2-5				
	21 yıl ve üzeri	1.40				1.80	5	1.93					
Öğretmnrlerin Yaş Dağılımlarına Göre													
Hafif	25 yaş ve altı			3.00		3.70	1-						
	26-30 arası			2.25		2.55	3						
	31-35 arası			2.75	2-	2.20	4						
	36-40 arası			2.65	5	2.12	1-						
	41-45 arası			3.42		2.19	5						
	46 ve üzeri			2.93		1.71	1-						
Orta	25 yaş ve altı			3.40		4.00	1-	2.80					
	26-30 arası			2.65	2-	2.85	3	1-					
	31-35 arası			3.65	3	2.60	4	2.40					
	36-40 arası			3.06	2-	2.38	1-	2.50	1-6				
	41-45 arası			3.62	5	2.23	5	1.88					
	46 ve üzeri			3.36		1.86	1-	1.64					
Şiddetli	25 yaş ve altı	3.30		3.70		4.50	1-	3.40					
	26-30 arası	2.00	1-			3.00	2	2.65					
	31-35 arası	1.90	3	3.75		2.80	1-	2.85					
	36-40 arası	1.97	4	4.10		2.56	3	2.85	1-5				
	41-45 arası	1.92	1-	3.38	4-	2.42	1-	2.04	1-6				
	46 ve üzeri	1.36	5	4.31	5	1.93	4	1.79					
		1-				5							
		6				6							

Ders Ortamını Paylaşma durumuna Göre (Ortamdaki Öğrenci Sayısı)							
Hafif	0 (Hiç)		2.52	1-3			
	1-12 saat		2.27				
	13 ve üzeri		1.91				
Orta	0 (Hiç)					1.49	1-
	1-12 saat					2.07	2
	13 ve üzeri					2.09	2-3
Şiddetli	0 (Hiç)					2.13	1.74
	1-12 saat					1.80	1-2.30
	13 ve üzeri					1.48	3 2.58

Tablo 4’de görüldüğü gibi, bu tabloda sadece gruplar arası anlamlı fark tespit edilen anket maddelerinin verileri yer almaktadır. Beden eğitimi öğretmenlerinin kıdemlerine göre, “bir kenarda bekletme” stratejisinin kullanım sıklığında sadece 3. tip (şiddetli) öğrencide istatistiksel olarak anlamlı fark çıkmıştır (1-5 yıl, $2,61\pm 1,50$; 21 yıl ve üzeri, $1,40\pm 0,83$). “Bir kenarda bekletme” stratejisinde beden eğitimi öğretmenlerinin yaşına göre veriler incelendiğinde 21 yaş ve altı ile 31 yaş ve üzeri öğretmenler arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmuştur (25 yaş altı, $3,30\pm 1,57$; 31-35 arası, $1,90\pm 1,17$; 36-40 yaş arası, $1,97\pm 1,11$; 41-45 yaş arası, $1,92\pm 1,16$; 46 ve üzeri, $1,36\pm 0,74$). “Sınav veya koşu yaptırma” stratejisini kullanım sıklığı açısından üç öğrenci tipinde de; 1-5 yıl ve 21 yıl ve üzeri kıdeme sahip beden eğitimi öğretmenleri arasında istatistiksel olarak anlamlı fark çıkmıştır. Yine bu stratejinin kullanım sıklığına (üç öğrenci tipinde) beden eğitimi öğretmenlerinin yaşları bakımından bakıldığında 1-5 yıl kıdeme sahip beden eğitimi öğretmenleriyle daha fazla kıdeme sahip beden eğitimi öğretmenleri arasında anlamlı fark olduğu görülmektedir. “Görmezden gelme” stratejisi ders ortamını paylaşımına göre 3. tip (şiddetli) öğrencide hiç ders ortamını paylaşmayan ($2,13\pm 1,18$) ve 13 ders saat ve üzeri ders ortamını paylaşan öğretmenler arasında istatistiksel olarak anlamlı farka rastlanmıştır ($1,48\pm 0,97$). Ders ortamını paylaşımına göre “not düşürme” stratejisinin kullanım sıklığı 2. ve 3. Öğrenci tipinde farklılık göstermiştir.

TARTIŞMA

Bulgulara göre beden eğitimi öğretmenlerinin öğrenci tipi ayırmaksızın istenmeyen öğrenci davranışlarına karşı en sık kullandıkları stratejiler: “Öğrencinin iyi davranışını yakalayıp övme”, “Doğru davranışlar için ekstra puan verme”, “Eğer öğrenci dersin bir kısmında iyiyse serbest zaman ya da aktiviteyle ödüllendirme”, “Direkt yanlış yaptığını söylemektense, olumlu bir eleştiriyle dikkatini çekme” ve “Öğrenciyi daha çok önemseme ya da ilgi gösterme” olarak bulunmuştur. Bu bulgulara göre olumlu stratejilerin sıklıkla kullanıldığını görüyoruz. Fiziksel ceza ve tehdit etme gibi olumsuz stratejilerin çok az kullanıldığı gözlenmiştir. Beden eğitimi dersinde öğrencilerin hareket halinde olmaları, açık havada veya sınıfa göre daha büyük alanlarda dersin işlenmesi nedeniyle istenmeyen davranışlara karşı beden eğitimi öğretmenlerinin daha olumlu tepkiler verdiği söylenebilir. Kulinna (2007)’nin “Öğretmenlerin istenmeyen öğrenci davranışlarına karşı tutum ve

stratejileri” adlı çalışmasında ise “Direkt tartışmaya girme” stratejisi en sık kullanılan strateji olarak bulunmuştur. Bu strateji bulgularımızda 24. sırada yer almıştır. Bu sonuç çalışmamızdaki sonuçla oldukça farklılık göstermektedir. Fakat bizim çalışmamıza benzer bir şekilde “Öğrencinin iyi davranışını yakalayıp övme”, en sık kullanılan stratejidir ve çalışmamızı desteklemektedir. Beden eğitimi öğretmenlerinin öğrenci tipi ayırmaksızın istenmeyen öğrenci davranışlarına karşı en az kullandıkları stratejinin de “Öğrenciyi dersten atma” olduğu görülmüştür. Bu stratejiyi, “Fiziksel ceza uygulama” izlemektedir. Bu stratejiler az kullanılmasına rağmen öğretmenlerin bu stratejileri hiç kullanmaması gerekirdi denilebilir. Çünkü bu stratejiler mevzuata aykırı ve disiplin soruşturması gereken davranışlardır. Bu nedenle beden eğitimi öğretmenlerinin bu davranışlarda bulunmaması gerekir. Bu bulgunun Kulinna (2007)’nin “Öğretmenlerin istenmeyen öğrenci davranışlarına karşı tutum ve stratejileri” adlı çalışmasında, 1. sırada “Fiziksel ceza” stratejisi bulunmuştur. Bu sonuç bulgularımızla paralellik göstermektedir. “Doğru davranışlar için ekstra puan verme” ve “Eğer öğrenci dersin bir kısmında iyiye serbest zaman ya da aktiviteyle ödüllendirme” çalışmamızda en sık kullanılan ilk altı strateji içinde yer alırken, Kulinna (2007)’nin çalışmasında 11 ve 16. sıralarda yer aldığı görülmüştür. Olumsuz stratejilerin az kullanımının nedeni beden eğitimi öğretmenlerinin derste oyun ve yarışmalarla öğrencilerle samimi bir ortam oluşturması olarak açıklanabilir. Bulgularımızın aksine “Şınav veya koşu yaptırma”, “Not düşürme”, “Teneffüse çıkarmama” stratejileri Kulinna’nın çalışmasında daha sık kullanılmıştır. Bu bulguya göre cezalandırıcı stratejileri beden eğitimi öğretmenlerimizin Amerika’da ki beden eğitimi öğretmenlerinden az kullandığını söyleyebiliriz. Kulinna’nın Amerika’da yaptığı çalışmada rapor edilen 59 istenmeyen öğrenci davranışlarına bakıldığında, okula silah getirme, zorbalık, cinsel taciz ve uyuşturucu kullanımı görülmektedir. Bu tür istenmeyen şiddetli davranışlara karşı beden eğitimi öğretmenlerinin olumsuz stratejileri daha çok kullandıkları sonucuna varılabilir.

Meslekte yeni ve yaşı genç öğretmenlerin, daha tecrübeli ve yaşlı öğretmenlere göre “Bir kenarda bekletme” stratejisine belirgin düzeyde daha sık başvurdukları anlaşılmaktadır. Aynı şekilde “Şınav veya koşu yaptırma” stratejisini kullanım sıklığı açısından meslekte yeni (1-5 yıl) ve yaşı genç öğretmenlerin anlamlı derecede bu stratejiyi tercih ettikleri görülmektedir. Aynı ders ortamını ve saatini okuldaki diğer şubelerle paylaşım durumu bakımından “Görmezden gelme” stratejisinin uygulanmasında da farklılıklara rastlanmıştır. Ders ortamdaki öğrenci sayısı arttıkça “Görmezden gelme” stratejisinin kullanımının azaldığı çok açık bir şekilde ortadadır. Öğretmenlerin kalabalık ortamlarda öğrencilerin üzerindeki kontrolü daha fazladır denilebilir. Benzer bir durumla “Not düşürme” stratejisinde karşılaşılmıştır. Öğretmenler ortam kalabalıklaştıkça ve istenmeyen öğrenci davranışının şiddeti arttıkça öğrencilerin notlarını düşürmekle tehdit etme stratejisine başvurmaları artmaktadır.

İstenmeyen davranışlara karşı en sık kullanılan öğretmen stratejileri; öğüt verme, okul rehberlik hizmetine yönlendirme, öğrenciye doğru direkt bakma; en az kullanılan stratejiler; öğrencinin adını söyleme, istenmeyen davranış gösteren öğrencinin yanında durma, aileyle iletişime geçmedir (Omoteso ve Semudara 2011). Aslan ve ark. (2011)'nın çalışmasında en sık kullanılan 2. strateji “Olumlu davranışları ödüllendirmek” dir. Bu sonuç bulgularımızı desteklemektedir. Keskin (2002), Güleç ve Alkış (2004), Demir (2003), Özer (2009), Esen (2006), Kahraman (2006), Korkmaz ve ark. (2007), Özbebit (2007), Tolunay (2008), Teymuroğlu (2011), İnce (2011), Sezgin ve Duran (2010), Şenkulak (2010)'ın yaptığı çalışmalarda olumlu stratejilerin sık kullanılması ve olumsuz stratejilerin daha az kullanılması, bulgularımıza benzerlik göstermektedir.

SONUÇ ve ÖNERİLER

Araştırmamıza katılan beden eğitimi öğretmenlerinin olumlu stratejileri daha sık kullandığı ortaya çıkmıştır. Olumsuz stratejileri daha az kullandıkları tespit edilmiştir. Fakat “Fiziksel ceza vermek” en az kullanılan strateji olmasına rağmen, hem disiplin yönetmeliklerine aykırıdır, hem de pedagojik açıdan öğrencileri şiddete sevk edebilir. Araştırmamızın sınırlılıklarından biri olarak sadece öğretmen görüşlerine yer verilmesinden dolayı, bundan sonra yapılacak benzer çalışmalarda öğretmen görüşlerinin yanında öğrenci görüşlerinin de belirleneceği nitel ve nicel çalışmaların yürütülmesi önerilebilir. Farklı bir araştırma yöntemiyle (derslerin video ile kaydedilmesi, gözlem vb.), beden eğitimi öğretmenlerinin ders ortamındaki sınıf yönetimi davranışları analiz edilerek, bu araştırma sonuçlarıyla karşılaştırılabilir.

KAYNAKLAR

- Aslan, Ş., Dünder, U., Alptekin, A. & Saraç, N. (2011). Öğretmenlerin beden eğitimi dersinde ortaya çıkan istenmeyen davranışlara karşı kullandıkları yöntemler. *Van Yüzüncü Yıl Eğitim Fakültesi Dergisi Özel Sayısı*, 46-51.
- Çapri, B., Balci, A. & Çelikkaleli, Ö. (2010). İlköğretim öğretmenlerinin sınıf içi istenmeyen davranışlara ilişkin görüşlerinin karşılaştırılması. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6 (2), 89-102.
- Çiftçi, F. (2006). *Beden eğitimi öğretmenlerinin şiddete başvurma düzeylerinin incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Mersin Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Mersin.
- Demir, Y. (2003). *Sınıf öğretmenlerinin sınıfta karşılaşılan problem davranışlara karşı başatma stratejileri*, Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Çukurova Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Adana.
- Digelidis, N., Papaianau, A., Lapidis, K. & Christodoulidis, T. (2003). A One year intervention in 7th grade physical education classes aim in to change motivational climate and attitudes towards exercise. *Psychology Sport and Exercise*, 4, 195-210.
- Doğar, A. (2013). İlköğretim II. kademe (6.7 ve 8. sınıflar) beden eğitimi derslerinde öğrencilerde görülen istenmeyen davranışlar ve öğretmenlerin yaklaşımlarının değerlendirilmesi. Yayınlanmamış doktora tezi. Atatürk Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, Erzurum.

- Erol, O., Özaydın, B. & Koç, M. (2010). Sınıf yönetiminde karşılaşılan olaylar, öğretmen tepkileri ve öğrenciler üzerindeki etkileri: Unutulmayan sınıf anılarının analizi. *Educational Administration: Theory and Practice*, 16 (1), 25-47.
- Esen, H. (2006). *İlk ve ortaöğretim okullarında görev yapan öğretmenlerin kullandıkları disiplin türleri (Edirne ili örneği)*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Trakya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Edirne.
- Fernandez-Balboa, J.M. (1991.) Beliefs, interactive thoughts and actions of physical education student teachers regarding pupil misbehaviors. *Journal of Teaching in Physical Education*, 11. 59-78.
- Güleç, S. & Alkış, S. (2004). Öğretmenlerin sınıf ortamında kullandıkları davranış değiştirme stratejileri. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 17 (2), 247-266.
- İnce, B. (2011). *Sınıfta istenmeyen davranışlara karşı öğretmenlerin disiplin uygulamalarıyla ilgili ilköğretim 5. Sınıf öğrencilerinin görüşlerinin incelenmesi (İstanbul ili örneği)*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İlköğretim Anabilim Dalı, Sınıf Öğretmenliği Bilim Dalı, İstanbul.
- Kahraman, C. (2006). *Sınıf içi istenmeyen öğrenci davranışlarının önlenmesi ve giderilmesine ilişkin öğretmen ve öğrenci görüşleri*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu.
- Keskin, M.A. (2002). *Sınıf öğretmenlerinin karşılaştıkları istenmeyen öğrenci davranışları ve kullandıkları başatma yolları*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Kulinna, P.H. (2007). Teachers' attributions and strategies for student misbehavior. *Journal of Classroom Interaction*, 42(2). 21-30.
- Kulinna, P.H., Cothran, D.J. & Reguolas, R. (2006). Teachers' reports of student misbehavior in physical education. *Research Quarterly for Exercise and Sport*, 77 (1), 32-40.
- Miller, G.A., Fredenburg, K.B. & Diedrich, K. C. (2014). Management/Discipline strategies of today's top U.S. physical education teachers. *The Global Journal of Health and Physical Education Pedagogy*, 3 (3), 228-236.
- Lewis, R., Romi, S., Qui, X. & Katz, Y. J. (2005). Teachers' classroom discipline and student misbehavior in Australia, China and Israel. *Teaching and Teacher Education*, 21, 729-745.
- Omotoso, B. A. & Semudara, A. (2011). The relationship between teachers' effectiveness and management of classroom misbehaviours in secondary schools. *Psychology*, 2 (9), 902-908.
- O'Sullivan, M. & Dyson, B. (1994). Rules, routines and expectations of 11 high school physical education teachers. *Journal of Teaching in Physical Education*, 13, 361-374.
- Özbebit, G. (2007). *İngilizce öğretmenlerinin karşılaştıkları istenmeyen öğrenci davranışları, kullandıkları sınıf yönetim teknikleri ve kullanım sıklıkları (Kayseri ili örneği)*.Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Erciyes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri.
- Özer, G. (2009). *Öğretmen adaylarının sınıf içinde gözlemledikleri istenmeyen öğrenci davranışları ve bu davranışlarla baş etmede kullanılabilecek stratejilere ilişkin görüşler*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Zonguldak Karaelmas Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Programları ve Öğretim Ana Bilim Dalı, Zonguldak.
- Özgözü, E. Ö. (2007). *Lise öğretmenlerinin sınıfta karşılaştıkları istenmeyen davranışlarla başatma stratejileri*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Ana Bilim Dalı, İzmir.
- Sezgin, F. & Duran, E. (2010). İlköğretim okulu öğretmenlerinin öğrencilerin istenmeyen davranışlarına yönelik önleme ve müdahale yöntemleri. *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 30 (1), 147-168.
- Supaporn, S. (2000). High school students' perspectives about misbehavior. *Physical Educator*, 57, 124-135.

- Şenkulak, S. (2010). *Ortaöğretim kurumlarında çalışan ingilizce öğretmenlerinin sınıf yönetiminde karşılaştıkları istenmeyen öğrenci davranışları ve bu davranışların yarattığı sorunları çözme becerileri (Kayseri ili örneği)*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Erciyes Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Kayseri.
- Tanhan F, Şentürk E (2011). Sınıf içi istenmeyen öğrenci davranışlarına yönelik öğretmen tutumları ölçeğinin geliştirilmesi. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 4 (35), 44-53.
- Teymuroğlu, B. (2011). *Sosyal bilgiler dersinde öğretmenlerin sınıf içerisinde gözlemledikleri istenmeyen öğrenci davranışları ve bu davranışlarla baş etmede kullanılabilecek yöntemlere ilişkin görüşlerin incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Niğde Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İlköğretim Anabilim Dalı, Sosyal Bilgiler Öğretim Programı Bilim Dalı. Niğde.
- Toprakçı, E. (2004). *Sınıf örgütünün yönetimi*. (2. Basım). Ankara: Ütopya.
- Türnüklü, A. (2000). Türk ve İngiliz ilköğretim öğretmenlerinin davranış yönetim stratejilerinin karşılaştırılması. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi*, 23(Yaz), 449-466.
- Tulley, M. & Lian, H. C. (1995). Student teachers and classroom discipline, *The Journal of Educational Research*, 88 (3), 164-171.
- Yoncalık, O. (2010). Students' misbehavior in physical education lessons: A sample from Turkey. *Electronic Journal of Research in Educational Psychology*, 8 (1), 59-86.

SUMMARY

Behaviors that disrupt educational and instructional activities or impede teaching and learning process are classified as unwanted behaviors (Toprakçı, 2004: 231). Teachers have to intervene when they anticipate that any unwanted behavior will occur or when they confront an unwanted behavior that has already occurred (Türnüklü, 2000). The purpose of this study is to reveal information about the reactions of physical education teachers in Turkey to the unwanted student behaviors they encounter in their lessons.

This study was conducted with 129 physical education teachers working in all state secondary schools and high schools within the boundaries of Kırıkkale city. The number of surveys applied for the research was 129 but five of these applied surveys were omitted because it was understood that they were not answered appropriately enough by the participants. The "Behavioral Attitude Questionnaire" developed by Kulinna (2007) for physical education teachers was used as the data collection tool in the research. Unwanted student behaviors in the questionnaire form are divided into three classes as mild, moderate and severe.

As the first step of the study, the researcher who developed the questionnaire was contacted via e-mail and the related permission was taken for the adaptation of the original scale into Turkish from English. At first, the questionnaire was translated into Turkish by three physical education teachers who know two languages (Turkish and English). During this process, the owner of the questionnaire were contacted again about the five items in the scale that these three physical education teachers had difficulty in understanding what it is really meant by them. The explanations of the items sent by the owner of the questionnaire via mail were translated into Turkish again. The researchers examined the questionnaires that these three teachers translated into Turkish and saw that there was no difference between the translations. After that, the three questionnaires translated into Turkish were translated back into English by two different English teachers. Then, the researchers compared the original English version of the questionnaire with the questionnaires that were translated, and the final Turkish version of the questionnaire was formed by the researchers. The Turkish Behavior Attitude Questionnaire was given to ten physical education teachers, who were asked to examine the items in the questionnaires and identify possible difficulties to understand. In light of their suggestions, some minor modifications were made. As a result of all these steps, the questionnaire was evaluated by the researchers as a data collection tool with content validity. The questionnaire was applied to the physical education teachers by the researcher himself. Percentages and arithmetic mean values of the data for the 27 strategies in the questionnaire were determined.

The Shapiro-Wilk test was used to determine whether the obtained data showed a normal distribution. The Mann-Whitney U test was used for the two groups comparison and the Kruskal Wallis test was used for more than two groups comparison because the data were not normally distributed. The Bonferroni correction test was applied to find out which group the difference originated from. The reliability coefficient of the questionnaire was Cronbach Alpha: 0.889. Significance level was $\alpha = 0.05$.

According to the findings, the most frequently used strategies by the physical education teachers against unwanted student behaviors are "Catching students being good and giving praise", "giving bonus points for good behaviors", "Rewarding student with free time or activities if the student is good in some of the class", "Positive Action Distract student with positive behavior" and "giving more attention/care to student". According to these findings, it was found that positive strategies were frequently used by the participants. It has been observed that negative strategies such as physical punishment and threats are rarely used. It can be said that physical education teachers respond more positively to unwanted behaviors due to the fact that the students are in motion during the physical education lesson and the lesson is processed in bigger fields in the open air than classrooms. Kulinna (2007), in the study titled as teachers' attitudes towards unwanted student behaviors and strategies they used, found that "Having a direct discussion with the student" strategy was the most frequently used strategy. This strategy ranked 24th in our findings. This result is quite different from the result in our study. However, similar to the findings in our study, "Catching students being good and give praise" strategy was one of the most frequently used strategies. It was seen that the least used strategy by the physical education teachers against unwanted student behaviors is "removing the student from the class" regardless of the student type. This strategy is followed by "corporal punishment". Even though these strategies were rarely used, it can be said that teachers should never have used these strategies since these strategies are contrary to the legislation and behaviors that require disciplinary investigation. For this reason, the physical education teachers should never present these behaviors. In Kulinna's study (2007), the strategy of "corporal punishment" was found in the first place. This result is parallel to our findings. It was seen that "giving bonus points for good behaviour" and "Rewarding student with free time or activities if the student is good in some of the class" strategies were the two mostly used ones by the physical education and sports teachers in our study whereas these strategies ranked 11th and 16th respectively in Kulinna's study (2007). The reason for the rare or little use of the negative strategies may be the fact that the physical education teachers create an intimate atmosphere with the students through games and competitions during the classes. Unlike our findings, strategies such as "Making students run a lap or do push-ups", "lowering student grade", and "detention"

strategies were observed to be more frequently used in Kulinna's study. According to this finding, we can say that punitive strategies are less used by our physical education teachers than the physical education teachers in America. Looking at the 59 unwanted student behaviors reported in Kulinna's study in the United States, among them are bringing guns to the school, bullying, sexual harassment, and drug abuse. It can be concluded that physical education teachers use negative strategies more often against such unwanted violent behaviors. The "Consulting with school nurse or counselor" strategy was marked 19 times in type 1 student (mild) and 24 times in type 2 (medium), 40 times in type 3 (severe) as "all the time". The strategy of "lowering student note" was not marked as "all the time" in the type 1 (mild) student, but this option was marked 9 times for the type 3 (severe) student. It was understood that new and younger teachers in the profession applied to the strategy of "Putting the student in time-out" at a significantly higher rate than the more experienced and older teachers. Likewise, in terms of the frequency of use of the "Making them run a lap or do push-ups" strategy, new (1-5 years) and younger age groups in the profession seemed to prefer this strategy at a significant level. There were also differences in the implementation of the "ignoring the behaviour" strategy in terms of sharing the same course environment and time with other branches of the school. It is clear that the use of the "ignoring the behaviour" strategy diminished as the class size increased. Teachers in the crowded classes can be said to have more control over their students. In a similar situation, the "lowering student grade" strategy was encountered. Teachers increasingly used the strategy of threatening students to lower their grades as the severity of unwanted student behavior and the class size increased.